

РІК ЗАРОДЕННЯ 1906.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
Виходить три рази на тиждень: вівторок, четвер і суботу, окрім "УНІАТСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
81 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Без плати, моно-ордера і член граба висукувати на адресу, "СВОБОДА".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1906
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday.
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союзу -- "СВОБОДА" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXV. ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж., четвер 26-го липня 1917. Ч. 87. VOL. XXV. JERSEY CITY, N. J., Thursday, July 26, 1917. No. 87.

ПЕРЕВІЙНИЙ ДИКТАТОРОМ.

Німецько-австрійські війська заняли Галич і Підгайці.

Російські війська утікають на схід, - Тернопіль і Станиславів опорожнені.

СОЮЗНІ ВІЙСЬКА ВЗЯЛИ БОГАТО ПОЛОНЕНИХ І ВЕЛИКУ ВОЄННУ ДОБИЧУ.

Битва в Галичині.

Німецькі війська під Тернополем.
БЕРЛІН, 23 липня. — Німецький урядовий звіт звучить:
«І околиці Днівська і по обох сторонах сьєра Нароч чинність артилерії стає широким сивіянням. На полудневий захід від Днівська наступ російських військ з'єднань задержаний.
«На полудне від Днівська аж до Кривої неспростувано переводить наступ, але без великої і з тяжкими втратами. Виправді йому відстоїли в кількох місцях, але в результаті перемоги наступу, однак при допомозі протинаступу неспростувано змушувало до відвоювань. Лише в двох місцях неспростувано в своїм посіданні зайняти свої околиці.
«На полудневий захід від Серета наступ найбільш перемістився у великій операції. Значення команди та хоробрі війська останку скоро сподівали успіхи.
«Найшвидше стоять безспростувано на горбах на захід від Тернополя. З'єднанні шляхів Рогатин-Острів перетягнули в кількох місцях.
«По обох сторонах Дністра наші війська розпочали також наступ».

ють розказів своїх командантів, слухають своїх товаришів, які їх до злого намовляють, а на прогони відповідають часто сгарлілими. Деякі жовнири опускають свої знамена, не чекаючи навіть, коли неспростувано забиває ст.
«Були случаи, що розкази, аби як найсильніше дати поміч загрозленим військам, були брами під роззвину на зборах та кілька годин над ними ведено дискусію. Наслідок був такий, що поміч приходить до двох-трьох годин пізніше, як заходила потреба.
«Деякі війська рояляють свої стійкові сьєра сейчас по перших стрілах неспростувано. На простори богато сотон перста по дезертірії, зоружених і без оружжя; зловилі і сильні мушени, які втралили всякий встид і які знають, що їм не грозна, а те жалва кара. Часто лучається, що в такий спосіб дезертуєють цілі полки».

Галич і Підгайці в руках союзних військ.
БЕРЛІН, 24 липня. — Німецький урядовий звіт доносить:
«На цілмі сьєданім фронті, від Болотинського аж до Чорного моря, відбувають сьєдані завязті битви. Німецькі війська і їх союзники відносно великі успіхи.
«На півночі.
«АРМІЯ КН. ЛЕОПОЛЬДА. На полудневий захід від Днівська в російських дивізій переводило п'ять разів-наступ на наші становища. Ми були на те приготовлені. По завязті боротьбі на багнеті неспростувано з великими втратами мусіли уступити назад. Село Криво знаходить сьєдина в наших руках.
«На полудне від Сморгоня зновити відбувся наступ військами, які належали до 8 дивізій. Сьєтверджує на підставі знанень полонених і на підставі убитих жовнів, що число їх настільки поповнилося. З російських полків повертали лише останки.
«У східній Галичині.
«Воєні операції у східній Галичині розвивають сьє широкій біч. Непростувано починає уступати з північних Карпат. Союзні війська посувають сьє на 250 кілометровій фронті від Серету до Карпат по постійно дальніша наперед.
«Найшвидше війська перейшли на полудне від Тернополя ріку Серет. Коло Тернополь відбито масової напад російських військ.
«Союзні війська минули Підгайці і Галич та перетягли через Бистрицю.
«Добичу і числа полонених годі навіть описати. Богато дивізій згрозисило, що кожда з них має поперех 3.000 полонених.
«В руки союзних військ попало сьє богато важкий гармат, зєднанчих зєвів з лєгкого і нашого, змиунчих, павиринних і пєгєрових і чєсна половина скількє українського роя предмета і воєнних матеріалє. Сьє вказує, з яких послєдком відбувають сьє вєвотєр російських військ.
«АРМІЯ АРХ. ІОСИФА. Північєна крило сьє армії розпочало також наступ. Зловачи дубої фронті в Карпатах лєгнує, оживляє лє перєстрєй гармат. По обох сторонах Бєстріци відбито нападє російських військ.
«В долині ріки Тротус російські і румунські війська почали наступ на широким фронті. Однак в жєднімі місцєх неспростувано не був всьєй підлий наперєд.
«АРМІЯ МАКЕНЗЕНА. Зловач ріки Пуні і Серєва оцьє найшод артилеріє українського наступу російсько-румунських військ».

Російські війська дезертують масово.
ПЕТРОГРАД, 23 липня. — Про величезний заколот в галицьких боевм фронті йде точний образ телеграма, яку комісар провізійного правительствє, приєднєний до П. російської армії, прислав до Керєнського і до ради робітничєх і сєлдєцьких делегатє.
Телеграма звучить:
«Всі видино, що ситualiя вимагає нєзєднанчих звєржєдєнє. Треба вє зробити, шобє революційно рєзєвєти перед катастрофєю. Головний командант західного фронтє і командант П. армії дєля нєй приєдє стрєєтєвєх дєзєртієрє і збїтєвє.
«Край мусєть дєвієтєті сє про правдо. Поступаєть неспростувано. Матєє вєдєвєу покєрєти тих, котрє через своє труєдєлюбствє і нєщєть Рєсіє і революцій.
«В дальшій телеграмі представляє командє грозєчєу катастрофєю описєні слєвоєми:
«Полки нахєдєть сьє по найбільшій частині в стані розєдєду. Жєвєрніє не слєвє-

ако в північній частині, що нещє- сть і почутє обовязку.
«Правительствє взяло собє за завдєчє оборону краю перед руйноу і анархєю. В тєм згєдємі нє покєладаємо нашє надє на народні маси і на армію. Мое правительствє вєратє Рєсією.
«Нїхтє не вєдєждєть сьє, користєвач з терєшнього заколоту, робити старєни в цєлі привєрєнє старого рєжїму.
«Погодєлєси про грозєчєу протєреволюційно вєждєть за сьємиши.
«Нове правительствє мусєть сєчасє зєдєржєти вєвотєр арміє, запобїгти економичній руйнє і привєрєтєти до доброго стану фїнанс дєржавє. Надєємо сьє, що російськєй нєрєд забудє на свої приватні лєгє- стєрє, а бєдє матє перед своїми очимє лише интерес краю».
«Страх перед протєреволюційєю.
ПЕТРОГРАД, 23 липня. — Треба здогадувати сьє, що делегати робітничєх і сєлдєцьких рад побєвють сьє вибуху протєреволюцій, беручи на увагу дємє події, які лєдєчєть сьє з останнім завєржєдєнєм.
«Цєнтральний есєкєцєтивний комєтєт вєдєлє відзову до всєх мєсєчних органєв революційної дємократєї і вїйськє, в якєй їх вїзєвє, шобє вони кождєо хмєлї гуртуєть сьє коло робітничєх і сєлдєцьких рад».

Перевезє скєлдєє вину на коєлїційнє правительствє.
ПЕТРОГРАД, 23 липня. — Бувшій мїністрє справедливостє, Пєрєвєзє, подєвє в часописєх яку причину свого уступлєнєя, що цю його дїєльнєсть, яка мєла на цєліє нє допустити до лєманє звєдєнє, парєалїзуєтьє становлєнє коєлїційного правительствє.
«Арєштєванє агїтєторєв.
ПЕТРОГРАД, 23 липня. — Нїні арєштє- ванє поручєнєчє Дашєвєчєна і сє другєго члєна есєкєцєтивного комєтєтє Рєди робїтничєх і сєлдєцьких. Дашєвєчєна обєждєвотє, що він намєрєний вєстє до повєлєнєя протєреволюційного правительствє.
«Надїєляні вїєтєрє арєштєванє командантє бєлїтєської фєлотє, адмїрєлє Вєрєдєвського. Він мє зєдєржєти комєтєтам жєвєдєтьє тєйну телеграму правительствє, якє дождєвотє сьє їх усєнєнє, а покєдєнє на їх мїсцє нових.
«Лєнїчєть прїхїлєнєчєм лєнїєвє.
ПЕТРОГРАД, 23 липня. — Вчєра товєпа зловилє двєх стороннєчєх лєнїєвє, які з лєду стрєляєчє з машинного крїєсє, і у бїєлїєх їх на мїсцї.
«Жєвєдєтьє арєштєвєтє смєртє всім стороннєчєм лєнїєвє і Нїмцям. Рєдєє нє смєє вєгєтєти сьє анє на хмєлїє і мєє утворити дїє- сьєє народнє правительствє.
«Нїні лєнїєвє в мїстї спокїєй. Першїєй полкє машинєвєчєх крїєсєв прїєбує нїні нєспростувано до пєдєстє, зловєчєє своє оружє і прєсєчє о помилуванє. Однак лєдє нього нємає по- мєчєніх нїє милосєрєдєя. Полкє будє рєзєвєзєвєний. Нїєшїє полкє, які брали також учєствє, в зєвєршєнє, зїєстємє спокїєно розоружє- вєтє.
«Бїльшє клопотуєє було з тєм звєвотє «чєрєвоу сторожкоу» на північєм бєрє- зїє рїкє. Вона прєбуєтьє стєєтєти оїр і прїєхїло до сїєльнєй вїмнєє стрєльє. В нїєшєх частєх мїєтєа робїтничєх вїдєвєчєчє оружє, зєвєчєтє робїтнїє.
«Козєкє і Тєрєжнє хмєлїє. Іх посїлєно на мїсцє найбільшєх зєвєршєнєчє і воєнї вїєкоуєвалє прїєказє, нє умєждєвєчє лєвєтє крїєсє. Вонї потерпїли тєжкі втєрєкє. Нєдєєдє борєтє сьє вонї лєше шєбєлєми. Зїє сотнї вєртєло нєрєє лєше 20 кєвєкє.
«Вєдєно прїєказє арєнтуєтєчє прєвїдїєчємє «бєлєшєвєчєнє», а прєдєдєсьє лєнїєвє, якєй сєрєвєстєє сьє.
(Прєждєвєчєє на сторєні 3-їєй.)

в Тернополь. Таксамо і в тім році, коли російська революційна армія розпочала дати і липни наступу між Бережанами і Золочевом, Тернопіль був знова підставою головних воєнних операцій.
Союзні війська, зловбувши Тернопіль, є в посиданні трикутника Золочів-Бережани-Тернопіль який вбив ся клином на 30 миль широкім фронті 30 миль глибоко в боеву лінію.
Такє стратегїчне положєнє вєждєвотє військовоє знєвє якє ризикєвє для обох сторїн. Одна воєвочєа сторона мусєть потерпїтї і, то дуже тєжко.
Є отєє дїє можливостє:
1. Коли карїєстє російськєй армії будє зєвєсім зловєдєна, тоді цїлє російськєа армія, почєвєши вєд рїєнє Прїєтєтє аж до Карпат, будє безспєчєно загрозєна. Нїєшємі військо мєють тоді отєрєту дєрєву на Кїєв і мєють спрємєту вїдєтєти цїлє полуднєвє часть Рєсіє, вїдтєвчєно рїєвчєно русськєх військє на Букєвїні і в Румунїї.
2. Коли російськїм командєнтєм карїєстє ся привєрєтє і удєржєти карїєстє в російськєй армії, тоді неспростувано мєжє лєгко опинити сьє в критичнїм положєнє. Російськї війська мєють нємєто тєж спрємєту вєдрєтєти на неспростувано вєдє планєчє на фронті Дубно-Бродї і на полуднїє на чїрїєрїю Карпат. В сєй спєсїє австрєйськє-німецькє військо найшєдє би сьє в кїлєкєх російськєй армії.

В околиці Миклулинцев (на полудне від Тернопольє) війська неспростувано переправили ся через Серет.
Становища по обох сторонах шляху Днівськ-Вільна, які російські війська були здообули, доходять сьє знова в руках неспростувано. Російські війська, навєтє нє ождєвєчєє найїдєтє неспростувано, власнєвольнє опєрєждєєть зєвєтє становлєнє. Богато полкєв відмовило пїдєчє битиєй посукує. Російськє офіцєрїє робєтьє надїєлюськє задєєє, шобє зєдєржєти вїдвотєр, алє нємаєрємо. ВТєрєполїє знєщєно великє зєсєбє воєнних матеріалє.
В Терєполїє знєщєно великє зєсєбє воєнних матеріалє.
КОПЕНГАГЄН, 24 липня. — Корєспєдєнт з нїємєцькєй головної кєдєтєрїє в Гєлєчїє дєвєстєє:
«Вєвєнїє магєзїнє чє Терєполїє стєєть в огнї. Знєщєнє воєнних матеріалєвє зарєдєкє вїєковїє російськєх вєлєстє, шобє вонї нє попєлє сьє в рукє неспростувано. Довгє скєрєльнїє магєзїнїє, які були головнїм зєвєдєчєм воєнних матеріалєвє для цїлого гєлєчєькєго фронтє, стєєть вєкє вїд суботє в огнї. Бєрємє вїдєдїє знєщєнє чє Терєполїєчєє все, що прєдєставлєє яку-тєку військову вєртєстє.
Корєспєдєнт вїєвєлєє надїє, що гєлєцькє сєлєнїє бєвотє старєти сьє нєдоупєтє дє рєзєвє зарєдєкє.
Стрєгїєчєсьє знєчєє зловєтє Терєполєя.
ЛОНДОН, 23 липня. — Мїєтє Терєполєя будє в 1916 р. пїдєставлєє до великого нє-

в Росії

Керенський диктатором Росії.

ПЕТРОГРАД, 23 липня. — Дєлєгати робїтничєх, сєлдєцьких і сєлєнськєх рад з цїлєю Росїє ухвалєно і цїлєнійшєй нарєдїє надєти правительствєу Нєрєвоєнєго, вєє оєдєрєло назву, «Правительствє народнєй обєздєвєчє», НЕОБМЄЖЄНУ ПОВНОВЛЄСТЬ в цїлі привєрєнєня лєду на фронтїє і у нєтрї дєржавє. Рєзєлюційє будє прїєнєтєє 252 гєлєсєм протїє 57.

Рєзєлюційє.
Вїдєст рєзєлюційє звучить:
Знєстї, що дєржавє з прїєводу воєнної нєвєдєчєї на фронтїє і з прїєводу анархїє у нєтрї дєржавїє грозїєть нєзєбєзєка, ухвалєно:
1. Що дєржавє і рєволюційє є загрозлєні.
2. Що прєвїзєчєсьє правительствє будє прєждєєнєєє якє «Правительствє народнєй обєздєвєчє».
3. Що правительствє удєлєєтє сьє нєобмєжєчєє повнєвєстє в цїлі привєрєнєня орєганїзєції і карїєстєї в армії до борьбїєт протїє вєрєгїєм публїєчєго лєду і в цїлі зєдїєєнєє прєждєєнєної крїєвє; правительствєм прєграмїє.

Скєлдє новєго російськєго кабїєтє.
ПЕТРОГРАД, 24 липня. — Керєнськє прєрєвєдєєчє рєконструкційє новєго прєвїзєчєсьєго правительствє.
Кабїєтє Керєнськєго, подлєно аж дєрєний кабїєтє кн. Лєвєвє, є коєлїційнїє, алє чїєсьє члєнєвє кабїєтє є обєждєєно до 10.
В скєлдє новєго кабїєтєу вєждєєтє 5 сєлїєцькєх і 15 в нїєшїєх партїє.
Соцїєлїєстє.
Керєнськєй — прєзїдєнт мїєстрїє і мїєнієстєрє вїєнїє.
Сєрєтєвїє — мїєнієстєрє внутрїєшнїєх спрєв і мїєнієстєрє почтє і тєлєграфїє.
Скєбєлєвє — мїєнієстєрє прїєчїє.
Сєвєчєнє — мїєнієстєрє рїєлїєнїєчєвє.
Сєвєшєковє — мїєнієстєрє вїє амунїціїє.
Нє-соцїєлїєстє.
Нєкрасєвє — зєстєпнїєк прєзїдєнтє мїєнієстєрє вїєнїє.
Тєрєщєчєко — мїєнієстєрє зєвєрєжнїєчнїєх спрєв

в Тернополь. Таксамо і в тім році, коли російська революційна армія розпочала дати і липни наступу між Бережанами і Золочевом, Тернопіль був знова підставою головних воєнних операцій.

Союзні війська, зловбувши Тернопіль, є в посиданні трикутника Золочів-Бережани-Тернопіль який вбив ся клином на 30 миль широкім фронті 30 миль глибоко в боеву лінію.

Такє стратегїчне положєнє вєждєвотє військовоє знєвє якє ризикєвє для обох сторїн. Одна воєвочєа сторона мусєть потерпїтї і, то дуже тєжко.

Є отєє дїє можливостє:

1. Коли карїєстє російськєй армії будє зєвєсім зловєдєна, тоді цїлє російськєа армія, почєвєши вєд рїєнє Прїєтєтє аж до Карпат, будє безспєчєно загрозєна. Нїєшємі військо мєють тоді отєрєту дєрєву на Кїєв і мєють спрємєту вїдєтєти цїлє полуднєвє часть Рєсіє, вїдтєвчєно рїєвчєно русськєх військє на Букєвїні і в Румунїї.

2. Коли російськїм командєнтєм карїєстє ся привєрєтє і удєржєти карїєстє в російськєй армії, тоді неспростувано мєжє лєгко опинити сьє в критичнїм положєнє. Російськї війська мєють нємєто тєж спрємєту вєдрєтєти на неспростувано вєдє планєчє на фронті Дубно-Бродї і на полуднїє на чїрїєрїю Карпат. В сєй спєсїє австрєйськє-німецькє військо найшєдє би сьє в кїлєкєх російськєй армії.

В РОСІЇ

Керенський диктатором Росії.

ПЕТРОГРАД, 23 липня. — Дєлєгати робїтничєх, сєлдєцьких і сєлєнськєх рад з цїлєю Росїє ухвалєно і цїлєнійшєй нарєдїє надєти правительствєу Нєрєвоєнєго, вєє оєдєрєло назву, «Правительствє народнєй обєздєвєчє», НЕОБМЄЖЄНУ ПОВНОВЛЄСТЬ в цїлі привєрєнєня лєду на фронтїє і у нєтрї дєржавє. Рєзєлюційє будє прїєнєтєє 252 гєлєсєм протїє 57.

Рєзєлюційє.
Вїдєст рєзєлюційє звучить:
Знєстї, що дєржавє з прїєводу воєнної нєвєдєчєї на фронтїє і з прїєводу анархїє у нєтрї дєржавїє грозїєть нєзєбєзєка, ухвалєно:
1. Що дєржавє і рєволюційє є загрозлєні.
2. Що прєвїзєчєсьє правительствє будє прєждєєнєєє якє «Правительствє народнєй обєздєвєчє».
3. Що правительствє удєлєєтє сьє нєобмєжєчєє повнєвєстє в цїлі привєрєнєня орєганїзєції і карїєстєї в армії до борьбїєт протїє вєрєгїєм публїєчєго лєду і в цїлі зєдїєєнєє прєждєєнєної крїєвє; правительствєм прєграмїє.

Скєлдє новєго російськєго кабїєтє.
ПЕТРОГРАД, 24 липня. — Керєнськє прєрєвєдєєчє рєконструкційє новєго прєвїзєчєсьєго правительствє.
Кабїєтє Керєнськєго, подлєно аж дєрєний кабїєтє кн. Лєвєвє, є коєлїційнїє, алє чїєсьє члєнєвє кабїєтє є обєждєєно до 10.
В скєлдє новєго кабїєтєу вєждєєтє 5 сєлїєцькєх і 15 в нїєшїєх партїє.

Соцїєлїєстє.
Керєнськєй — прєзїдєнт мїєстрїє і мїєнієстєрє вїєнїє.

Сєрєтєвїє — мїєнієстєрє внутрїєшнїєх спрєв і мїєнієстєрє почтє і тєлєграфїє.

Скєбєлєвє — мїєнієстєрє прїєчїє.

Сєвєчєнє — мїєнієстєрє рїєлїєнїєчєвє.

Сєвєшєковє — мїєнієстєрє вїє амунїціїє.

Нє-соцїєлїєстє.
Нєкрасєвє — зєстєпнїєк прєзїдєнтє мїєнієстєрє вїєнїє.

Тєрєщєчєко — мїєнієстєрє зєвєрєжнїєчнїєх спрєв

ного сумлінно. Але я маю надію, що нещє- сть і почутє обовязку.

Правительствє взяло собє за завдєчє оборону краю перед руйноу і анархєю. В тєм згєдємі нє покєладаємо нашє надє на народні маси і на армію. Мое правительствє вєратє Рєсією.

Нїхтє не вєдєждєть сьє, користєвач з терєшнього заколоту, робити старєни в цєлі привєрєнє старого рєжїму.

Погодєлєси про грозєчєу протєреволюційно вєждєть за сьємиши.

Нове правительствє мусєть сєчасє зєдєржєти вєвотєр арміє, запобїгти економичній руйнє і привєрєтєти до доброго стану фїнанс дєржавє. Надєємо сьє, що російськєй нєрєд забудє на свої приватні лєгє- стєрє, а бєдє матє перед своїми очимє лише интерес краю».

Страх перед протєреволюційєю.

ПЕТРОГРАД, 23 липня. — Треба здогадувати сьє, що делегати робітничєх і сєлдєцьких рад побєвють сьє вибуху протєреволюцій, беручи на увагу дємє події, які лєдєчєть сьє з останнім завєржєдєнєм.
Цєнтральний есєкєцєтивний комєтєт вєдєлє відзову до всєх мєсєчних органєв революційної дємократєї і вїйськє, в якєй їх вїзєвє, шобє вони кождєо хмєлї гуртуєть сьє коло робітничєх і сєлдєцьких рад».

Перевєзє скєлдєє вину на коєлїційнє правительствє.

ПЕТРОГРАД, 23 липня. — Бувшій мїністрє справедливостє, Пєрєвєзє, подєвє в часописєх яку причину свого уступлєнєя, що цю його дїєльнєсть, яка мєла на цєліє нє допустити до лєманє звєдєнє, парєалїзуєтьє становлєнє коєлїційного правительствє.

Арєштєванє агїтєторєв.

ПЕТРОГРАД, 23 липня. — Нїні арєштє- ванє поручєнєчє Дашєвєчєна і сє другєго члєна есєкєцєтивного комєтєтє Рєди робїтничєх і сєлдєцьких. Дашєвєчєна обєждєвотє, що він намєрєний вєстє до повєлєнєя протєреволюційного правительствє.
Надїєляні вїєтєрє арєштєванє командантє бєлїтєської фєлотє, адмїрєлє Вєрєдєвського. Він мє зєдєржєти комєтєтам жєвєдєтьє тєйну телеграму правительствє, якє дождєвотє сьє їх усєнєнє, а покєдєнє на їх мїсцє нових.

Лєнїчєть прїхїлєнєчєм лєнїєвє.

ПЕТРОГРАД, 23 липня. — Вчєра товєпа зловилє двєх стороннєчєх лєнїєвє, які з лєду стрєляєчє з машинного крїєсє, і у бїєлїєх їх на мїсцї.
Жєвєдєтьє арєштєвєтє смєртє всім стороннєчєм лєнїєвє і Нїмцям. Рєдєє нє смєє вєгєтєти сьє анє на хмєлїє і мєє утворити дїє- сьєє народнє правительствє.
Нїні лєнїєвє в мїстї спокїєй. Першїєй полкє машинєвєчєх крїєсєв прїєбує нїні нєспростувано до пєдєстє, зловєчєє своє оружє і прєсєчє о помилуванє. Однак лєдє нього нємає по- мєчєніх нїє милосєрєдєя. Полкє будє рєзєвєзєвєний. Нїєшїє полкє, які брали також учєствє, в зєвєршєнє, зїєстємє спокїєно розоружє- вєтє.
Бїльшє клопотуєє було з тєм звєвотє «чєрєвоу сторожкоу» на північєм бєрє- зїє рїкє. Вона прєбуєтьє стєєтєти оїр і прїєхїло до сїєльнєй вїмнєє стрєльє. В нїєшєх частєх мїєтєа робїтничєх вїдєвєчєчє оружє, зєвєчєтє робїтнїє.

Козєкє і Тєрєжнє хмєлїє. Іх посїлєно на мїсцє найбільшєх зєвєршєнєчє і воєнї вїєкоуєвалє прїєказє, нє умєждєвєчє лєвєтє крїєсє. Вонї потерпїли тєжкі втєрєкє. Нєдєєдє борєтє сьє вонї лєше шєбєлєми. Зїє сотнї вєртєло нєрєє лєше 20 кєвєкє.
Вєдєно прїєказє арєнтуєтєчє прєвїдїєчємє «бєлєшєвєчєнє», а прєдєдєсьє лєнїєвє, якєй сєрєвєстєє сьє.

(Прєждєвєчєє на сторєні 3-їєй.)

"СВОБОДА" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper. Published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 48 Grand Street, Jersey City, N. J. Established 1938. JOSEPH STEKELWICZ, editor. 68 Grand Street, Jersey City, N. J. ANDREW BAWKA, manager. 68 Grand Street, Jersey City, N. J. Entered as second-class matter March 30, 1931, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879. SUBSCRIPTION: PERIODICALS: In United States \$2.50 per year, \$1.25 per 6 months, \$0.60 per 4 months. In Jersey City and to foreign countries: \$3.25 per year, \$1.75 per 6 months, \$1.00 per 4 months. Single copy 8 cents. Postage check 3 cents. За кошти цього газету є 5 центів. Адреса: "СВОБОДА" 68 Гранд Стріт, Джерсі Сіті, Н. Дж. Від імені редакції і членів треба відправляти на адресу "СВОБОДА". При відсиланні замовлень накласти додатково поштову плату за чек.

Універсал Української Центральної Ради.

ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ НА УКРАЇНІ І ПОЗА УКРАЇНОЮ.

Народе українській! Народе селян, робітників і працюючого люду! Волею своєю Ти поставив нас, Українську Центральну Раду, на сторони своїх прав: волюнтаризму української землі. Найірраційнішої сили, виборні люди від сіл, від фабрик, від садатських насаджень, від всіх громад і товариств українських, вибрали нас, Українську Національну Раду, і сказали нам стояти за ті права і волюнтаризм.

Твої, Народе, виборні люди заявили свою волю так:

"Най буде Україна свободна, не відірвана од себе Росією, не یرваючи зв'язки з російською державою. Най український народ має на своїй землі право сам розпоряджатися своїм життям. Най порядок і лад на Україні дасть виборний всенародний, рівний, безпосередній і тайний голосуванням всенародний український сейм. Всі закони, котрі мають побувати той лад серед нас, на Україні, має видавати лише наш український сейм. А ті закони, котрі мають установити порядок по всій російській державі, мають бути видавані в російський парламент."

"Ніхто краще від нас не може знати, чого нам треба і які закони для нас є найбільш. Ніхто краще від наших селян не може знати, як розпорядитися своєю землею. І тому ми бажали, щоб після того, як по всій Росії буде забрана на народну власність вся земля ділячкова, державна, царська, монархійська і інша, коли російські установчі збори видадуть по се закон, право розпоряджання нашіми українськими землями і право користуватися їми належить нам самим, нашому українському сеймові."

Тан сказали по всій землі українській люду. Сказавши так, вони вибрали зпоміж себе нас, Українську Центральну Раду, і назвали нас стояти на чолі нашого народу, стояти за його права і будувати новий лад свободної автономної України.

І ми, Українська Центральна Рада, сповняли бажання свого народу, взяли на себе тяжкий тягар будовання нового життя і приступили до цієї великої праці. Ми сподівалися, що центральне російське правительство простане до нас в тій роботі своєю рукою, що в згоді з ним ми, Українська Центральна Рада, потримимо ділу устрій нашій землі. Але тимчасове російське правительство відкинуло всі наші домагання, відтуманюло протягнену руку українського народу. Ми післали до Петрограду своїх делегатів, щоб вони представили російському тимчасовому правительству наші домагання, а головніші наші домагання були такі:

- 1. Щоб російське правительство публічним особним актом заявило, що воно не стоїть проти національної свободи України, проти права нашого народу на автономію.
2. Щоб центральне російське правительство у всіх справах, відносних до України, мало при собі нашого комісара для українських справ.
3. Щоб місцева власть на Україні була об'єднана одним представителем від центрального російського правительства, т. є. вибраним нами комісарем на Україні.
4. Щоб певна частина грошей, котру збираєть ся до державної каси від нашого народу, була віддана нам, представителю того народу, на його національно-культурні цілі.

Всі ті наші домагання центральне російське правительство відкинуло. Воно не хотіло сказати, чи воно признає нашому народові право на автономію, право самому розпоряджатися своїм життям. Воно відмовило нам відповіді та відслало нас до будучих всеросійських установчих зборів.

Центральне російське правительство не хотіло мати при собі нашого комісара; не хотіло разом з нами будувати новий лад. Тансамо не хотіло признати комісара для всєї України, щоб ми могли разом з ними вести наш край до нового порядку.

І гроші, які збираєть ся з нашої землі, воно не хотіло звернути на потреби нашої школи, просвіти і організації.

І тепер, Народе українській, нас примусило творити свою долю. Ми не можемо допустити наш край до безпораддя і упадку.

Колі тимчасове російське правительство не може вести порядку у нас і стати з нами для більшої праці, то ми самі, як воно не хоче приступити до нас, повинні взяти її на себе. Се наш обов'язок перед нашим краєм і перед тими народами, що живуть на нашій землі.

І тому ми, Українська Центральна Рада, видаємо отсей універсал до всього народу і заявляємо, що від нині будемо творити наше життя.

Тому най кожний член нашої нації, кожний громадянин села або міста, знає від нині, що настав час великої роботи.

Від цього часу кожне село, кожда волость, кожда управа, повітова чи земська, котрі стоять за інтереси українського народу, повинні мати найтісніш організації зв'язки з Центральною Радою.

Там, де з якихнебудь причин адміністраційна власть опинилася в руках людей, ворожих українству, приходиться ся нашим громадянам приступити до широкої і енергійної організації і освідомлення народу і після того вибрати нову адміністрацію.

По містах в тих місцевостях, де українське населення живе вкупі з іншими національностями, припоручаємо нашим громадянам безпосередньо увійти в контакт і згоду з демократіями тих народів і вкупі з ними приступити до підготовки нового, правильного життя.

Центральна Рада висловлює надію, що народи не-українські, котрі живуть на нашій землі, також будуть абати за порядок і спокій в нашій країні і в отсей тяжкий час загально-державного перестрою дружно з нами приступлять до роботи над організацією автономії України.

А коли ми зробимо ту підготовлюючу організаційну роботу, то ми сильніше представителі всіх народів української землі і виробимо для неї закони і закони, що ми всі устрій, котрий і ми підготовляємо для всеросійських установчих зборів. Збори мають затвердити ці всі закони.

Український Народе! Перед Твоїм виборним органом — Українською Центральною Радою — стоїть велика, висока стіна, треба вона муштується. Щоби вивести свій народ на шлях свободи, треба сил. Для того треба сильних, сміливих рух, треба великої праці, а для успішності сеї роботи треба передіслати великих средств (грошей). В сеї час український народ, віддав всі свої средства у всеросійській центральній касі. А сам не має, та і тепер не має від неї того, що повинен за те мати.

І тому ми, Українська Центральна Рада, вимаємо своїх організованих громадян сіл і міст і всі українські громадянські управи і інституції від 1. липня належати на населення обійняти подати на річку суражу і точно, безпосередньо і правильно пересилати її до каси Центральної Української Ради.

Український Народе! В твоїх руках Твоя доля. В ою труду хвилюємо російського перестрою і перемію донаши своїм однодумним і державним умом, що ти, народ хайбориб, можемо тордо і достойно стати в ряд з вождями організованим державним ладом, як рівний з рівними.

Видано в Києві, дня 10. червня 1917 року.

Хора дупа постуєть зовсім так само, як хоре тіло; непокотіть ся і кидать ся на всі боки, як всіякі знаходять ся на всі боки, як всіякі знаходять ся на всі боки. Остаточо задержуєть ся на таким роді чуття і гадки, який є найкращийший для її сповую.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ЗІЗД.

Київ, 25 червня. — На посліднім засіданні всеукраїнського військового з'їзду розроблено питання організації постійного військового генерального комітету.

В склад комітету входить 40 членів. Кожен генерального штабу при асесуванні, при фльоті, штабах на фронті і т. д.

Комітет має ряд відділів: агітаційно-просвітний, мобілізаційний і відділом воєнних інформацій (головна його ціль: демобілізація армії), відділ інспекції військ (його задача: пошуківати новобранців України, переносити їх до українських відділів), відділ будівничий і т. д.

Рада українських садатських депутатів. Делі розважали питання організації постійної ради українських садатських депутатів, котра буде центральним органом українського війська.

Цією створення такої ради відмірує проф. Грушевський, котрий вказує на те, що сейм України, який виступив до сей час, не входить в склад центрального уряду, котрий входить в склад селянських депутатів.

Оба ці питання з'їзд погодив прихильно.

Україні-новобранці. Делі з'їзд прийняв отсю резолюцію про українських новобранців:

"З огляду на те, що після закінчення першого мажоритної основи для екстериторіальності війська, що насильно перенесено влітку воїнів по Росії сплинуло трагічне і спричинило великі втрати, що передіслати нас, Українці, особливо шкідливо, треба робити не генер, коли треба вести демократичну роботу по селах і пригостановити, щоб з усіх новобранців-резервистів і других, що будуть послані до війська з України, деювати відповідно місцевій резервної діляці, віддати армію та чорноморській флоту!"

Делі розроблено питання організації шкільництва.

В тій справі прийнято резолюцію: "Сво справу шкільництва на Україні поручаєть ся Українській Центральній Раді."

Універсал. Пізно вечером на трибуні появляєть ся Винниченко і говорить:

"Я приношу вам радісну вістку. Нині Комітет Української Центральної Ради виготовив універсал."

Делі Винниченко приступає до відчитування тексту універсалу, який має наступний перший камінь для здійснення автономії України.

Колі читане універсалу скінчило ся, всі учасники з'їзду повстали зі своїх місць і зала наповнилася са окликами:

"Слава Центральної Раді Слава Відродженному Українському Народові!"

Забрав слово генерального військового комітету, Петлюра, і говорить: "Ми переживаємо історичний момент, великий, відчайдушний. В ім'я спасення всієї Росії і спасення України Центральною Радою рішення ся взяти на своє плечі тяжкий тягар. Зроблено все, щоб центральне правительство відмовило нашій бажанні, але воно остало глухим і не потрапило станути на висоті хвилі. За той великий геройський ризик, котрий проявила Центральна Рада, видаючи універсал, дозволяєть в наших імени кликнути: "Слава Українській Центральній Раді!"

Забрав слово Винниченко, і говорить: "Сьогодні ми говоримо вам — з ким ви ступили універсал, але не забудьте, що ви всі вийшли розділе ся по всій землі, по всіх українських селах, всюди і всім розкажете, що ми тут робили. Разом з тим, що уважають себе Українцями, в яку частку в Центральній Раді. Надіємо ся, що ви оправдаєте поклядані на нас нині."

Оправдаємо! Оправдаємо! — роздають ся енергійні голоси.

Замікнені з'їзду. Делі старий бандурист дуже цікаво виконав декотрі українські революційні пісні.

Петлюра, проголосивши честь всеросійському українському народові, предкадає почитати пам'ятю поета України, Шевченка, що геніяльно висловив думки і стремління українського народу.

Всі опускають ся на коліна. З одним з членів президії приклоняєть ся від зворушення коленом. Його вносить Пися "Заповіт з великим запалом відіслано "Вас воскресла Україна".

З'їзд замкнено. Після свого часу членів з'їзду з українськими прапорами і портретами Шевченка о 3-тій годині пополуноді підійшли до вулиці миської ради і там утворила маніфестація.

"(Русское Слово", в 27 червня.)

Працьові засіданні. Київ, 25 червня. — Нині, о годині 5-тій пополуночі відбулось виборний домі торжественне працьові засіданні всеукраїнського військового з'їзду.

Присидітель Гаврилюк заявив: "Тепер відбудуть ся торжественне читане універсалу, який офіційно документу, котрого цілком — записати спокій."

На трибуні виступив проф. Грушевський для особистого заявля. Він говорив про торжественне читане універсалу, що по-ляється, часами дістає богато історичні, але, бачко українського народу. Не маючи можності виступити всім, Грушевський своєю спокій, членів з'їзду, передав українському народові, що

"(Продовжені на сторінці 3-тій.)"

З біжучої хвилі.

Московське "Русское Слово" (з 27 червня б. р.) доносить в телеграмі з Києва, що тимчасове російське правительство установило гр. Андрія Шенцицького нивісним і галицьким унітарним мітрополитом з осідком в Києві.

Петроградський "День", часопис радикального напрямку, помістив в числі з 27. май б. р. статтю М. Водозовова, в якій автор висвітлює договір, заключений між давнім царським правительством Росії і Румунією.

У своїй статті М. Водозовов приєвняв найбільше місця питання територіальних уступків в користь Румунії. Він каже, що царське правительство хотіло поновити страшенне насильство, відтуманюю Румунії цілу Буковину, Трансильванію, Банат і болгарські пристані Шумля і Варну.

Щоб Водозовові то Водозовов поділив її на 11 округів. П'ять північних, округів, включаючи Чернівці, числять 55% до 92% українського населення, чотирі південні округи мають 55% до 70% Румунів, а в двох округах України і Румунія знають віднолку скільки населення.

Водозовов звертає увагу теперішньому правительству на новішні числа.

Проступки є в народі, але проступки є також в родині. Хто помістив іменем свого народу, той біє за національний проступки, бо він вистаєть ся за того імені, яке носить його рідний народ. А хто змінив імя своєї родини, той є родинний проступник, бо він вистаєть ся за того імені, яке носить його батьки, діди, прадіти і всі його предки.

Що зміновати імя свого батька, встидати ся того імені є родинним гріхом, про се нема двох гадок. Чоловік, котрий встидаєть ся імені свого батька, вже не заслугоє на пошану у других людей.

В тій справі філделфійський Німець, А. Е. Міллер, пише в ньюйорській часописі "Сон" ось що:

"Я читав, що велике число осіб німецького походження внесло просябу о дозвіл на зміна імені або змінені своїх імен. Ні, що ніше, лише погорда може бути відповіду для таких людей. Я продавлю свій інтерес майже в найбільшій американській державі в Злучених Державих і маю практику, що ніде не можна, ані жидина, ані дитина, не робили мені ніяких пакостей тому, що я мав німецьке імя."

Чи генерал Гельке висів би таку просябу? Чи генерал Кюф, шеф нашої, воєнної консулі, буде старати ся змінити своє імя? Чи імена винахідників авіації, машини Релінга, яка збудувала перший мот в ріці Іст, принесли ім ганьбу? Чи Чарлс Шваб буде думати про зміну свого імені? Як відіє би ся до такої просяби Карл Шурц з Фрэнк Згелг? Нехай кождий американець з німецьким іменем задержуєть своє імя і нехай принесе Америці честь.

А чи мають в таких Українці, які зміняють своє імя і приносять собі англійське, бо, мовляв, встидано з українським іменем жити в Америці.

Хто зміняє національність і хто зміняє імя родини, того совість ніколи не буде спокійна. Сором перед людьми і ганьба перед самим собою все буде гріх його сумління.

Дялятьо шануюмі, любіи і не встидаємось імені свого батька і імені свого народу!

